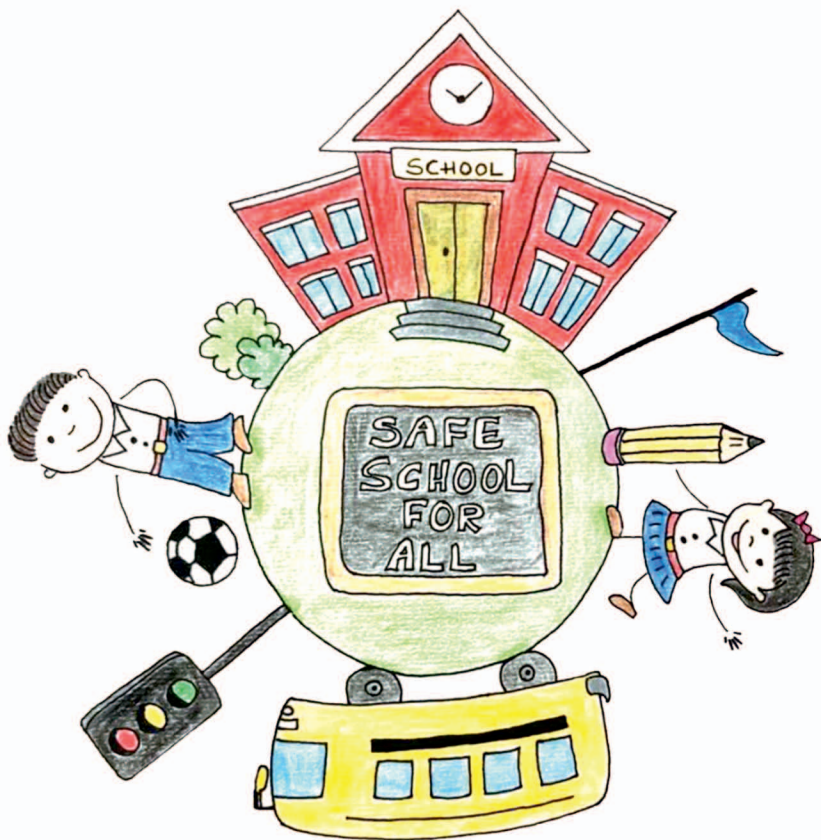

കേരള സർക്കാർ സ്കൂൾ സുരക്ഷ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ

കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി

**കേരള സർക്കാർ
സ്കൂൾ സുരക്ഷാ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ**

അവലംബം: ദേശീയ ദുരന്ത നിവാരണ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ:
സ്കൂൾ സുരക്ഷാ നയം

കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി

ഉള്ളടക്കം

ക്രമ നമ്പർ	അധ്യായം	പേജ് നമ്പർ
1	ആമുഖം	3
2	സ്കൂൾ സുരക്ഷാ ഉപദേശക സമിതി	5
3	സ്കൂൾ സുരക്ഷ സമിതിയും സ്കൂൾ സുരക്ഷാ ആസൂത്രണ രേഖയും	6
4	സുരക്ഷാ നടപടികളുടെ നിർവ്വഹണം	9
5	അഗ്നി സുരക്ഷ	13
6	സുരക്ഷിത സ്കൂളുകൾക്കായുള്ള പരിശീലനങ്ങൾ	14
7	സ്കൂൾ സുരക്ഷയിൽ വിവിധ തലങ്ങളിലുള്ളവരുടെ കർത്തവ്യങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും	16
8	പ്രവർത്തന ആശയങ്ങൾ	18
9	ഉപസംഹാരം	20
10	അനുബന്ധം (1)	21
11	അനുബന്ധം (2)	24

1) ആമുഖം

നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ ഭാവി വാഗ്ദാനങ്ങളായ പൗരന്മാരെ രൂപപ്പെടുത്തി എടുക്കുന്നതിൽ സ്കൂളുകളുടെ പങ്ക് നിർണ്ണായകമാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ സുരക്ഷിതമായ പഠനാന്തരീക്ഷം ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടത് വളരെ അത്യാവശ്യമാണ്. ഏതൊരു ദുരന്തത്തിൽ നിന്നും കുട്ടികളുടെയും അധ്യാപകരുടെയും മറ്റു ജീവനക്കാരുടെയും സുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. 2004-ൽ കുംഭകോണം സ്കൂളിൽ ഉണ്ടായ അഗ്നി ദുരന്തം, ഉത്തരാഘണ്ട്, ചെന്നൈ വെള്ളപ്പൊക്കങ്ങൾ, അതുപോലെ തന്നെ ഭൂജ് ഭൂകമ്പം എന്നിവയിൽ സ്കൂൾ കെട്ടിടങ്ങൾ തകർന്നത് മൂലം ഉണ്ടായ അത്യാഹിതങ്ങൾ, തുടങ്ങിയവയെല്ലാം സ്കൂൾ സുരക്ഷയുടെ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കി തരുന്നു. സുരക്ഷിതമായ ഒരു സ്കൂൾ ഉറപ്പാക്കുന്നത് വഴി അടിയന്തിര ഘട്ടങ്ങളിൽ ആളുകളെ സുരക്ഷിതമായി മാറ്റി പാർപ്പിക്കുവാനും സാധിക്കും.

ദുരന്ത സാധ്യതാ ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിലേക്ക് കൊണ്ട് വരേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത ദേശീയ ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി പുറത്തിറക്കിയ ദേശീയ സ്കൂൾ സുരക്ഷാനയത്തിന്റെ മാനദണ്ഡങ്ങളിൽ അത്യധികം പ്രാധാന്യത്തോടെ വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്. സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയും. വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പും സംയുക്തമായി ഇതിനായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. വിദ്യാർത്ഥി

കൾക്കും അധ്യാപകർക്കും നൈപുണ്യ വികസന പദ്ധതികളും, വിവിധങ്ങളായ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികളും ആസൂത്രണം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ഓരോ പ്രദേശത്തെ സ്കൂളുകളിൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ദുരന്തങ്ങളെ നേരിടാൻ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും അധ്യാപകർക്കും അടിയന്തിരഘട്ട പ്രതികരണ മാർഗങ്ങൾ പരിചയപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം.

ദുരന്ത നിവാരണത്തിനായി ദേശീയതലത്തിൽ സ്ഥാപിതമായ നിയമമാണ് ദേശീയ ദുരന്ത നിവാരണ നിയമം (2005). ദുരന്തനിവാരണം സാധ്യമാക്കുന്നതിനായി നിയമപരവും സാമ്പത്തികപരവും ഏകോപനപരവുമായ വ്യവസ്ഥകൾ ഈ നിയമത്താൽ സ്ഥാപിതമാണ്. ദേശീയതലത്തിൽ മാത്രമല്ല സംസ്ഥാന തലത്തിലും ജില്ലാതലത്തിലും പ്രാദേശിക തലത്തിലും ഈ നിയമത്തിന് സാധ്യതയുണ്ട്. അധ്യാപകർക്കിടയിലും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കിടയിലും സുരക്ഷാബോധം വളർത്തുവാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ ഈ നിയമം അനുശാസിക്കുന്നു.

2) സ്കൂൾ സുരക്ഷാ ഉപദേശക സമിതി

സ്കൂൾ സുരക്ഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുവാൻ ഒരു സ്കൂൾ സുരക്ഷാ ഉപദേശക സമിതി ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെയും വിദ്യാഭ്യാസവകുപ്പിന്റെയും പ്രതിനിധികളെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഈ സമിതി സംസ്ഥാന തലത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും രൂപീകരിക്കാം. സംസ്ഥാന തലത്തിൽ സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിക്ക്കും വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിനും ആണ് ഇതിന്റെ ചുമതല. ജില്ലാതലത്തിൽ ജില്ലാ കളക്ടർ ഇതിന് നേതൃത്വം നൽകേണ്ടതാണ്.

3) സ്കൂൾ സുരക്ഷ സമിതിയും സ്കൂൾ സുരക്ഷാ ആസൂത്രണ രേഖയും

3.1 സ്കൂൾ സുരക്ഷ സമിതി

സ്കൂൾ സുരക്ഷയ്ക്കായി എല്ലാ സ്കൂളുകളിലും ഓരോ സമിതി രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ സമിതി ദുരന്തത്തെ നേരിടാനുള്ള മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യാനും ദുരന്ത പ്രതികരണ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുവാനും ബാധ്യസ്ഥമാണ്. ദേശീയ ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി നിഷ്കർഷിക്കുന്ന സ്കൂൾ സുരക്ഷാ സമിതിയുടെ ഘടന ഇപ്രകാരമാണ്.

1. അധ്യക്ഷൻ - പ്രിൻസിപ്പൽ/സ്കൂൾ മേധാവി
2. പ്രാഥമിക യു.പി. വിഭാഗത്തിന്റെ മേധാവി -വൈസ് പ്രിൻസിപ്പൽ
3. അതാതു മേഖലയുടെ വിദ്യാഭ്യാസ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ
4. അധ്യാപക- രക്ഷകർതൃ സമിതിയുടെ അധ്യക്ഷൻ
5. എൻ.സി.സി, എൻ.എസ്.എസ്, സ്കൗട്ട്, എന്നീ വിഭാഗങ്ങളുടെ ഓരോ പ്രതിനിധി വീതം
6. ആൺകുട്ടികളിൽ നിന്നും പെൺകുട്ടികളിൽ നിന്നും ഓരോ പ്രതിനിധി വീതം
7. ദുരിതാ ശ്വാസം/റവന്യൂ/ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി/ജില്ലാ ഭരണകൂടം/മുനിസിപ്പാലിറ്റി എന്നിവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിന്റെ പ്രതിനിധി
8. അഗ്നിശമന വിഭാഗത്തിന്റെ പ്രതിനിധി
9. പോലീസിന്റെ പ്രതിനിധി
10. ആരോഗ്യവകുപ്പിന്റെ പ്രതിനിധി (ഡോക്ടർ)
11. സിവിൽ ഡിഫൻസ് വാർഡൻ
12. സ്കൂൾ സുരക്ഷയുമായ് ബന്ധപ്പെട്ട് അധ്യാക്ഷൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്ന മറ്റാരെങ്കിലും.

3.2 സ്കൂൾ സുരക്ഷാ/ ദുരന്തനിവാരണ ആസൂത്രണരേഖ

എല്ലാ സ്കൂളുകളും സ്കൂൾ, സുരക്ഷാ/ദുരന്തനിവാരണ ആസൂത്രണ രേഖ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. അടിയന്തിര-പ്രതിസന്ധിഘട്ടങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും ആസൂത്രണ രേഖ സഹായകമാണ്. ഇതിനായി ജില്ലാ ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ സഹായം തേടാവുന്നതാണ്.

ആസൂത്രണ രേഖയിൽ സ്കൂൾ സുരക്ഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇവ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്

- ◆ സുരക്ഷ മുന്നറിയിപ്പ് സംവിധാനങ്ങൾ
- ◆ ആശയവിനിമയം
- ◆ അടിയന്തിര രക്ഷാമാർഗങ്ങളും രക്ഷാ വാഹനങ്ങളും
- ◆ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ ആവശ്യമുള്ള കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷ
- ◆ ദുരന്ത സമയത്ത് വിദ്യാർത്ഥികളെ രക്ഷകർത്താക്കളെ ഏൽപ്പിക്കുന്നതും താൽക്കാലിക അഭയകേന്ദ്രത്തിലേക്ക് മാറ്റുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നയങ്ങൾ. രക്ഷാമാർഗങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയ ചിത്രത്തിന്റെ പകർപ്പ് സ്കൂളുകളിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. സുരക്ഷിതമായ പഠന അന്തരീക്ഷം ഒരുക്കുന്നതിന് വിവിധ തലങ്ങളിൽ സംഘടനാ സംവിധാനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തണം. സംസ്ഥാന ജില്ലാ തലങ്ങൾക്ക് പുറമേ ഓരോ സ്കൂളിലും പ്രാദേശികമായി ചെയ്യാവുന്ന സുരക്ഷാ മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

സ്കൂൾ അധികാരികളും പ്രധാന അധ്യാപകനും മറ്റു അധ്യാപകരും എല്ലാ സ്കൂൾ ജീവനക്കാരും വിദ്യാർത്ഥികളും മാതാപിതാക്കളും ചേർന്ന് സ്കൂൾ

സുരക്ഷാ ആസൂത്രണരേഖ തയ്യാറാക്കണം. സ്കൂളിനകത്തും പുറത്തും ചെയ്യേണ്ടതായ സുരക്ഷാ നടപടികൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് വേണം പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാൻ. താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്താൻ ശ്രദ്ധിക്കണം.

- ഹ്രസ്വകാല പ്രവർത്തനങ്ങൾ (Structural and Non Structural)
- ദീർഘകാല പ്രവർത്തനങ്ങൾ (Structural and Non Structural)
- പരിശീലന പരിപാടികളുടെ രൂപരേഖ - അധ്യാപകർക്കും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും
- മോക്ക് ഡ്രിൽ അവബോധന പരിശീലനം
- അടിയന്തിരഘട്ടങ്ങളിൽ ആവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങളുടെയും ഉപകരണങ്ങളുടെയും സുരക്ഷ പരിശോധിക്കുക. (Safety Audit)

4) സുരക്ഷാ നടപടികളുടെ നിർവ്വഹണം

4.1 ഘടനാപരമായ സുരക്ഷാ നടപടികൾ

- നിലവിലുള്ള സ്കൂളുകളിലും, പുതുതായി നിർമ്മിക്കുന്ന സ്കൂൾ കെട്ടിടങ്ങളിലും National Building Code ന്റെ സുരക്ഷാ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കർശനമായും പാലിച്ചിരിക്കണം.
- പുതുതായി നിർമ്മിക്കുന്ന സ്കൂൾ കെട്ടിടങ്ങൾ ദുരന്ത സാധ്യതാ മേഖലയിൽ അല്ല എന്ന ഉറപ്പ് വരുത്തുക, ദുരന്ത സാധ്യത മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്കൂളുകൾ സുരക്ഷിതമായ മേഖലകളിലേക്ക് മാറ്റുക. അല്ലാത്ത പക്ഷം, പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളിൽ ദുരന്ത ലഘൂകരണത്തിന് പര്യാപ്തമായ സുരക്ഷാ സംവിധാനം ഉണ്ടെന്നു ഉറപ്പുവരുത്തുക (ജില്ലാ ദുരന്ത നിവാരണ ആസൂത്രണ രേഖയിൽ നൽകിയിരിക്കുന്ന മാപ്പുകൾ അടിസ്ഥാനമാക്കുക)

ഓരോ അധ്യയന വർഷം തുടങ്ങുന്നതിനു മുന്നോടിയായും സ്കൂൾ കെട്ടിടവും ചുറ്റുപാടും സുരക്ഷിതമെന്ന് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന ഫിറ്റ്നസ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികളിൽ നിന്നും കൈപ്പറ്റേണ്ടതാണ്.

- എല്ലാ പുതിയ സ്കൂൾ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും ദുരന്ത ലഘൂകരണ സംവിധാനങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- നിലവിലെ സ്കൂൾ കെട്ടിടങ്ങളിൽ കാലാനുസൃതമായി അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തുകയും ബന്ധപ്പെട്ട സിവിൽ എഞ്ചിനീയർ സുരക്ഷിതമെന്നു സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുകയും വേണം തീ പിടിക്കാത്തതും ചൂടിനെ പ്രതിരോധിക്കാൻ

കഴിയുന്നതുമായ നിർമ്മാണ സാമഗ്രികൾ മാത്രം കെട്ടിട നിർമ്മാണത്തിന് ഉപയോഗിക്കുക.

- പുതുതായി ക്ലാസ്മുറികൾ മുകളിലേക്കോ വശങ്ങളിലേക്കോ നിർമ്മിക്കുന്നതിനു മുന്നോടിയായി രൂപകൽപ്പന സുരക്ഷിതമെന്നു ബന്ധപ്പെട്ട സിവിൽ എഞ്ചിനീയർ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തണം.
- നിലവിലെ ശിശു-സുരക്ഷാ ശിശു-സൗഹൃദ നിർമ്മാണ രീതികൾ അവലംബിക്കുക.
- എല്ലാ ക്ലാസ് മുറികൾക്കും രണ്ടു വാതിലുകൾ വീതം നൽകുക. വാതിലുകൾ നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ പുറത്തേക്കോ വരാന്തയിലേക്കോ തുറന്ന സ്ഥലങ്ങളിലേക്കോ തുറക്കുന്ന രീതിയിൽ രൂപകൽപ്പന ചെയ്യുക. അടിയന്തിര ഘട്ടങ്ങളിൽ ഒഴിപ്പിക്കലിന് ഇത് സഹായകമാകും. തുടങ്ങിയവദിനശേഷി സൗഹൃദ രീതിയിൽ ക്ലാസ്മുറികൾ ശുചിമുറികൾ രൂപകൽപ്പന ചെയ്യുക. ഒരു ദുരന്ത സമയത്ത് ഭിന്നശേഷിക്കാരെ ഒഴിപ്പിക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടാകരുത്.

4.2 ഘടനാപരമല്ലാത്ത സുരക്ഷാനടപടികൾ (Non Structural)

ഘടനാപരമായ സുരക്ഷാ നടപടികൾ കൂടാതെ സ്കൂൾ വളപ്പിലെ ഘടനാപരമല്ലാത്ത കാര്യങ്ങളുടെയും സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്. ഇതിലേറെയും താരതമ്യേന സാമ്പത്തിക ബാധ്യത ഇല്ലാത്തവയാണെങ്കിലും കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ പരിപാലനം ആവശ്യമുള്ളവയാണ്. അതിനുള്ള ചെലവുകൾ സ്കൂളുകൾ തന്നെ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്. ഘടനാപരമല്ലാത്ത ചില വസ്തുക്കൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

- അലമാര, ചുവർ അലമാര, ബ്ലാക്ക് ബോർഡ് തുടങ്ങിയ ഉപകരണങ്ങളും വിദ്യാർത്ഥികളുടെയോ അധ്യാപകരുടെയോ മുകളിലേക്ക് വീണ് അപകടം ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള സീലിംഗ് ഫാൻ, കുളറുകൾ, വെള്ളത്തിന്റെ ക്യാനുകൾ തുടങ്ങിയ വസ്തുക്കളും ചുവരിലോ മേൽക്കൂരയിലോ ഉറപ്പിക്കേണ്ടത് ആത്യാവശ്യമാണ്.

- അപകടകരമാംവിധം നിലകൊള്ളുന്ന വൈദ്യുത കമ്പികളും വയറുകളും മറ്റും സുരക്ഷിതമാക്കേണ്ടതാണ്.

- തീപിടുത്ത സാധ്യത ഉള്ളതിനാൽ സ്കൂളിലെ പരീക്ഷണശാലകളിലെ രാസപദാർത്ഥങ്ങളും അപകടസാധ്യതയേറിയ വസ്തുക്കളും വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് അപകടം ഉണ്ടാകാത്ത രീതിയിൽ സുരക്ഷിതമായി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

- ഇടനാഴികളും റാമ്പുകളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള അടിയന്തിര രക്ഷാമാർഗങ്ങളും അപകട ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉപകരിക്കുംവിധം പ്രവർത്തന സജ്ജമായി നിലനിർത്തേണ്ടതാണ്.

- കളിസ്ഥലങ്ങളിലെ മരങ്ങൾ, ചെടിച്ചട്ടികൾ മുതലായവ അടിയന്തിര രക്ഷാമാർഗങ്ങളെ തടസ്സപ്പെടുത്താത്തവിധം ക്രമീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

- ഉപയോഗശൂന്യമായ കെട്ടിടങ്ങൾ, കെട്ടിടാവശിഷ്ടങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ നീക്കം ചെയ്യുന്നതുവഴി വിദ്യാർത്ഥികളെ അപകടകാരികളായ മൃഗങ്ങൾ, ഇഴജന്തുക്കൾ, കളകൾ തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്ന് സംരക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്.

- വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് വാഹനാപകടങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നത് തടയാനായി ഓരോ ദിവസവും സ്കൂൾ സമയം തുടങ്ങുകയും അവസാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സമയങ്ങളിൽ

സ്കൂളിലേക്കുള്ള വാഹനഗതാഗതം സുരക്ഷിതമാം വിധം നിയന്ത്രിക്കുക.

- വിനോദയാത്രകൾ ക്രമീകരിക്കുമ്പോൾ സുരക്ഷിതമായ സ്ഥലങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ജലാശയങ്ങൾ, മലമ്പാതകൾ എന്നിവ തിരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോൾ സുരക്ഷാമാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കുകയും ചെയ്യുക.

- സ്കൂൾ ബസ്സുകളും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്ന മറ്റു വാഹനങ്ങളും സ്കൂൾ അധികാരികൾ കൃത്യമായി പരിപാലിക്കേണ്ടതും നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതുമാണ്. വാഹനങ്ങളുടെ വേഗപരിധിയെക്കുറിച്ചും പ്രതിസന്ധിഘട്ടങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ചും ഡ്രൈവർമാർക്കു പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്.

- അഗ്നിശമന ഉപകരണങ്ങൾ, പ്രഥമ ശുശ്രൂഷ കിറ്റുകൾ, കയറുകൾ തുടങ്ങിയവ സ്കൂളിൽ കരുതുകയും അവ പ്രവർത്തനസജ്ജമാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

5) അഗ്നി സുരക്ഷ

അഗ്നിബാധ തടയലും അഗ്നി സുരക്ഷയും സ്കൂളിന്റെ പ്രാഥമിക ആസൂത്രണത്തിൽ തന്നെ പരിഗണിക്കേണ്ട ഘടകങ്ങളാണ്. ഇതിനാവശ്യമായ സജ്ജീകരണങ്ങൾ കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ പരിശോധന വിധേയമാക്കേണ്ടതും കാര്യക്ഷമമായി പരിപാലിക്കേണ്ടതുമാണ്. താഴെപ്പറയുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കുക.

- തീ പിടിക്കാൻ സാധ്യതയേറിയതും മറ്റ് അപകടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാൻ സാധ്യതയുള്ളതുമായ വസ്തുക്കൾ നിയന്ത്രിക്കുകയോ മാറ്റി വയ്ക്കുകയോ ഒഴിവാക്കുകയോ സുരക്ഷിതമായി സൂക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്യുക (ആവശ്യവും സാഹചര്യവും അനുസരിച്ച്). വൈദ്യുത ലൈനുകളും ഉപകരണങ്ങളും, ഹീറ്റർ, സ്റ്റൗ, ഗ്യാസ് പൈപ്പ്ലൈനുകൾ, സിലിണ്ടറുകൾ മുതലായവ കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ശ്രദ്ധിക്കുക.

- തീപിടുത്തം പോലെയുള്ള അടിയന്തിര ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കേണ്ട രക്ഷാമാർഗ്ഗങ്ങൾ സുഗമമാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക.

- പുകയുടെ സാന്നിധ്യം കണ്ടുപിടിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഉപകരണം സ്ഥാപിക്കുകയും അലാറം പ്രവർത്തനസജ്ജം ആണെന്ന് ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക.

- അഗ്നിശമന ഉപകരണങ്ങളും മറ്റ് അഗ്നി സുരക്ഷാ ഉപകരണങ്ങളും കൃത്യമായി പരിപാലിക്കുക.

- വൈദ്യുത ശൃംഖല അഗ്നി സുരക്ഷാ മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക.

- ഉച്ച ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യുന്ന അടുക്കളയിൽ തീപിടുത്ത പ്രതിരോധ ഉപകരണങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു ഉറപ്പുവരുത്തുക.

**6) സുരക്ഷിത സ്കൂളുകൾക്കായുള്ള
പരിശീലനങ്ങൾ**

6.1 സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ജീവനക്കാർക്കുമുള്ള പരിശീലനം.

താഴെ പറയുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും അധ്യാപകർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സ്കൂൾ ജീവനക്കാർക്കും പരിശീലനം നൽകുന്നത് അഭികാമ്യമായിരിക്കും.

- സ്കൂളിനെ ബാധിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള ദുരന്തങ്ങൾ
- ദുരന്തത്തിന്റെ മുന്നറിയിപ്പ് സംവിധാനങ്ങൾ അടിയന്തിര-പ്രതിസന്ധി ഘട്ടനിർദ്ദേശങ്ങൾ ദുരന്ത ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിവിധ തലങ്ങളിലുള്ള ദുരന്ത പ്രതികരണങ്ങൾ.
- രക്ഷാമാർഗങ്ങളെ കുറിച്ചും സുരക്ഷിതമായ ഇടങ്ങളെയും കേന്ദ്രങ്ങളെയും കുറിച്ചുള്ള അറിവ്
- പ്രഥമ ശുശ്രൂഷ
- കുട്ടികൾക്ക് നീന്തൽപരിശീലനവും, ലൈഫ് ജാക്കറ്റ് ധരിക്കാനുള്ള പരിശീലനവും
- ദുരന്ത ശേഷം വ്യക്തിപരമായും സാമൂഹ്യപരമായും നൽകേണ്ട കൗൺസിലിംഗ്
- സ്കൂളിനു മൊത്തമായുള്ള ഒരു സ്കൂൾ സുരക്ഷാ അസൂത്രണ രേഖ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായുള്ള പരിശീലന പരിപാടികൾ കളികളിലൂടെയും വിവിധ തരം കലാപരിപാടികളിലൂടെയും നടത്താവുന്നതാണ്.

6.2 വിദഗ്ദ്ധ പരിശീലനവും നൈപുണ്യ വികസനവും

- സ്കൂൾ സുരക്ഷാ അസൂത്രണ രേഖയുടെ ഭാഗമായി വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും അധ്യാപകർക്കും സ്കൂൾ ജീവനക്കാർക്കും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം ചുമതലകൾക്കുമുള്ള

പരിശീലനം നൽകാവുന്നതാണ്. ഉദാ. പ്രഥമ ശുശ്രൂഷ, തിരച്ചിലും രക്ഷാപ്രവർത്തനവും

- സ്കൂൾ സുരക്ഷാ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഏകോപനത്തിന്റെ ഭാഗമായി സ്കൂളിന്റെ സുരക്ഷാ ആവശ്യങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുകയും അവ സ്കൂൾ ദുരന്ത നിവാരണ രേഖയുടെ ഭാഗമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേകമായ പരിശീലനം ഈ പരിശീലന പരിപാടിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. സ്കൂൾ പ്രിൻസിപ്പലിനും സ്കൂൾ സുരക്ഷയുടെ പ്രത്യേക ചുമതലയുള്ള അധ്യാപകനുമാണ് ഇതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള പരിശീലനം നൽകേണ്ടത്.

- വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മാനസികവും സാമൂഹികവുമായ പിന്തുണ ഉറപ്പാക്കാൻ വിദ്യാർത്ഥി പ്രതിനിധികൾക്കും അധ്യാപകർക്കും ജീവനക്കാർക്കും കൗൺസിലർമാർക്കും ദുരന്ത സമയത്തെ കൗൺസിലിംഗ്, മാനസിക ആഘാത ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്. എഴുത്ത്, കലാപരിപാടികൾ എന്നിവ വഴിയും പാഠ്യാപദ്ധതി പരിഷ്കരിക്കുന്നത് (ദുരന്തങ്ങൾ അഭിമുഖീകരിക്കാനും ദുരന്തങ്ങളുടെ ദുരവ്യാപക ഫലങ്ങളിൽ നിന്ന് മുക്തി നേടാനും ഉതകുംവിധം) വഴിയും ഇത് നിർവ്വഹിക്കാം. ഇവയ്ക്ക് എല്ലാം പ്രാപ്തരാക്കുന്ന വിധം വിദ്യാർത്ഥികളെയും അധ്യാപകരെയും മറ്റ് സ്കൂൾ ജീവനക്കാരെയും പരിശീലിപ്പിക്കേണ്ടത് ആവശ്യം ആണ്.

- ഇത്തരത്തിലുള്ള സവിശേഷമായ നൈപുണ്യവികസന പരിശീലനം അതാത് മേഖലകളിൽ വൈദഗ്ധ്യമുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള പരിശീലകരെ ഉൾപ്പെടുത്തി നടത്താവുന്നതാണ്. ഇതിന് സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെയും ജില്ലാ ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെയും സഹകരണം തേടാവുന്നതാണ്.

7) സ്കൂൾ സുരക്ഷയിൽ വിവിധ തലങ്ങളിലുള്ള രൂടെ കർത്തവ്യങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും

7.1 സ്കൂൾ ഭരണകൂട തലത്തിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടികൾ

- എല്ലാ മാസവും ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾക്ക് സമയം നീക്കി വയ്ക്കുക.
- സ്കൂൾ വികസന പദ്ധതിയിൽ സ്കൂൾ സുരക്ഷയ്ക്ക് മുൻഗണന നൽകുക.
- അധ്യാപകരും അനധ്യാപകരുമായ എല്ലാ സ്കൂൾ ജീവനക്കാർക്കും ദുരന്ത ലഘൂകരണത്തിൽ മതിയായ പരിശീലനം നേടി എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുക.
- തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ സ്കൂൾ സുരക്ഷാ പദ്ധതിയിൽ പങ്കാളികളാക്കുക.
- നിലവിൽ നിഷ്കർഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സ്കൂൾ സുരക്ഷാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുക.
- സ്കൂൾ മുഴുവൻ കേൾക്കുന്ന തരത്തിൽ അപകട സൂചന നൽകുന്നതിനായി അലാറം വയ്ക്കുക.
- സ്കൂൾ സുരക്ഷാ പദ്ധതിയിൽ എല്ലാവരുടെയും തുല്യവും മികച്ചതുമായ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പ് വരുത്തുക.
- ഭിന്നശേഷിയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകുക. അവരെക്കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി മോക് ഡ്രിൽ പരിശീലനം നൽകുക.
- ദുരന്തം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ എല്ലാ കുട്ടികളും സുരക്ഷിതരായി ക്ലാസിൽ നിന്ന് പുറത്തു കടന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി ക്ലാസ്സിലെ SPC, NCC, NSS, JRD വോളന്റി

യർമാരെ ചുമതലപ്പെടുത്തുക.

7.2 വിദ്യാർത്ഥി തലത്തിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടികൾ

- സ്കൂളിലെ ദുരന്ത ലഘൂകരണ പ്രവർത്തന പരിശീലനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുക.
- തങ്ങളുടെ സമൂഹത്തിലുള്ള ദുരന്ത സാധ്യതകളെക്കുറിച്ച് അറിവു നേടുകയും ദുരന്തസാധ്യത ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളികളാവുകയും ചെയ്യുക.
- സ്കൂൾ ദുരന്ത നിവാരണ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിലും നടപ്പാക്കുന്നതിലും ഭാഗമാക്കാകുക.
- മോക്ക് ഡ്രില്ലുകൾ പോലെയുള്ള ദുരന്ത പ്രതികരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുക.
- ദുരന്ത സാധ്യതാ ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് സ്കൂളിലും കുടുംബത്തിനും സമൂഹത്തിനും പകർന്നു നൽകുക.

8) പ്രവർത്തന ആശയങ്ങൾ

8.1 സുരക്ഷിതമായ പഠനാത്മീകം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് സംഘടനാ സംവിധാനത്തിന്റെ ശാക്തീകരണം

i) സ്കൂളിന് ചുറ്റുമുള്ള നാട്ടുകാരെ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി സ്കൂൾ സുരക്ഷയെ പറ്റി സെമിനാറുകളും റാലികളും സംഘടിപ്പിക്കുക.

ii) ഒരു അധ്യാപകനെ സ്കൂൾ സുരക്ഷയുടെ മുഖ്യ ഉത്തരവാദിത്വം ഏൽപ്പിക്കുക.

iii) ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകൾ നയിക്കുന്നതിന് ഒരു കൂട്ടം പരിശീലനകരെ തയ്യാറാക്കുക. ഏത് ദുരന്തം വന്നാലും സ്വീകരിക്കേണ്ട സുരക്ഷാ നടപടികളെ പറ്റി കുട്ടികൾ ബോധവാന്മാരാണെന്ന് ഇവർ ഉറപ്പുവരുത്തുക.

iv) സ്കൂളിന്റെ വികസനവും വികാസവും, വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ആരോഗ്യം, സുരക്ഷാ പ്രശ്നങ്ങളും കൈകാര്യം ചെയ്യാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ സജ്ജീകരിക്കുക.

8.2 സുരക്ഷയ്ക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ആസൂത്രണം.

i) സ്കൂൾ കാഴ്ചപ്പാടിൽ വിശദമായ ഒരു അവലോകനം നടത്തി സ്കൂൾ വികസന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക.

ii) മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രവർത്തനത്തിൽ എല്ലാവരുടെയും പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പ് വരുത്തുക.

iii) സ്കൂൾ വികസന പദ്ധതിയിൽ സുരക്ഷ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തുക.

iv) തുടർച്ചയായി ദുരന്ത മുന്നറിയിപ്പ് നിരീക്ഷിക്കുക

v) അടിയന്തിരഘട്ട ആസൂത്രണ രേഖ തയ്യാറാക്കുക.

8.3 സുരക്ഷാ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുക.

i) ഘടനാപരമല്ലാത്ത ചില സുരക്ഷാനടപടികൾ സ്കൂളിന് തന്നെ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഉദാ. സുരക്ഷാ മാർഗ്ഗങ്ങൾ സുഗമമാക്കുക. അപകടം ഉണ്ടാക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള വസ്തുക്കൾ ചുവരിലോ മേൽക്കൂരയിലോ ഉറപ്പിച്ചു നിർത്തുന്നത് തുടങ്ങിയവ

ii) സ്കൂൾ വികസന പദ്ധതി പഞ്ചായത്തുമായി പങ്കുവയ്ക്കുകയും അത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുക.

iii) കുട്ടികൾക്കിടയിൽ സുരക്ഷാ ബോധം വളർത്താനുള്ള പരിപാടികൾ, ഡ്രില്ലുകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുത്തി സ്കൂളിന്റെ, സമയക്രമപട്ടികയും വാർഷിക കലണ്ടറും പരിഷ്കരിക്കുക.

8.4 സ്കൂൾ സുരക്ഷയ്ക്കായുള്ള കാര്യക്ഷമത വികസനം

i) സ്കൂൾ സുരക്ഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും. അധ്യാപകർക്കുമുള്ള പരിശീലന ആവശ്യങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുക.

ii) കുട്ടികൾക്കിടയിൽ അപകടങ്ങളെക്കുറിച്ചും ദുരന്തസാധ്യത ലഘൂകരണത്തെക്കുറിച്ചും അവബോധം വളർത്താനുള്ള പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കുക, തരുവ് നാടകങ്ങൾ, റാലികൾ, ചിത്രരചനാമത്സരങ്ങൾ, കിസ്, പരസ്യവാചകം എഴുത്ത് തുടങ്ങിയ കലാ പരിപാടികളിലൂടെ ഇത് സാധ്യമാക്കാം.

iii) വർഷത്തിൽ കുറഞ്ഞത് രണ്ടു തവണ മോക്ക് ഡ്രില്ലുകളും സ്കൂൾ സുരക്ഷാ സെമിനാറുകളും സംഘടിപ്പിക്കുക. സ്കൂളിലെ സുരക്ഷാ ഉപകരണങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തെ സംബന്ധിച്ച് പ്രായോഗിക ക്ലാസുകൾ നടത്തുക

നന്ത് ഉപകാരപ്രദമാകും. സ്കൂൾ സുരക്ഷാ ദിന/ദുരന്ത സാധ്യത ലഘൂകരണ ദിനാചരണം നടത്തുന്നതും ഇതേ കുറിച്ചുള്ള അവബോധം വളർത്തുവാൻ സഹായിക്കും. iv) സ്കൂൾ നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റിക്ക് സുരക്ഷാ ആവശ്യങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ചും സ്കൂൾ പരിശീലനം നൽകേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

v) വിദ്യാർത്ഥി പ്രതിനിധികൾക്ക് ദുരന്തവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും ചെയ്യരുതാത്ത കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും മോക്ക് ഡ്രില്ലുകളെക്കുറിച്ചും പരിശീലനം നൽകുക.

8.5 സ്കൂൾ സുരക്ഷാ നിരീക്ഷണം

i) അഗ്നി സുരക്ഷയും ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയും ഉൾപ്പെടുത്തി സ്കൂൾ സുരക്ഷ പരിശോധനകൾ നടത്തുക. ഉച്ചഭക്ഷണ പദ്ധതിയുടെ അവലോകനവും അഗ്നിസുരക്ഷാ വിഭാഗത്തിന്റെ അംഗീകാരവും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക.

ii) സ്കൂൾ വികസന പദ്ധതികൾ പരിശോധിക്കുകയും അതുവഴി ഇതുവരെ പരിഗണിക്കപ്പെടാതെ പോയ അപകടങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുകയും പുതിയ അപകടങ്ങൾ ഉണ്ടാകാൻ ഉള്ള സാധ്യതകൾ വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്യുക.

ഉപസംഹാരം

മേൽപ്പറഞ്ഞ നടപടികൾ കൃത്യമായി സ്വീകരിക്കുന്നത് വഴി സ്കൂളിലെ മിക്കവാറും ദുരന്തങ്ങൾ തടയുവാനും സുരക്ഷിതമായ പഠനാന്തരീക്ഷം ഒരുക്കുവാനും സാധിക്കും.

അനുബന്ധം (1)

സ്കൂൾ ദുരന്തനിവാരണ ആസൂത്രണ രേഖ

I. അടിസ്ഥാന വിവരങ്ങൾ

- 1.1 സ്കൂളിന്റെ പേര് :
- 1.2 ജില്ല
- 1.3 വിലാസം
- 1.4. ഹെഡ് മാറ്ററുടെ/പ്രിൻസിപ്പലിന്റെ പേര്
- 1.5 ദുരന്തനിവാരണത്തിന്റെ സ്കൂൾ സുരക്ഷയുടെ ചുമതലയുള്ള സ്റ്റാഫിന്റെ പേര്
- 1.6 അധ്യാപക-അനധ്യാപകരുടെ എണ്ണം
- 1.7. കുട്ടികളുടെ എണ്ണം
- 1.8. സ്കൂൾ ബസ് ജീവനക്കാരുടെ എണ്ണം
- 1.9. സ്കൂൾ ബസുകളുടെ എണ്ണം
- 1.10. ക്ലാസ് മുറികളുടെ എണ്ണം
- 1.11. ലബോറട്ടറികളുടെ എണ്ണം

II. സ്കൂളിലെയും സ്കൂൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഭൂപ്രദേശത്തെയും ദുരന്തസാധ്യതകളെ/വിപത്തുകളെപ്പറ്റിയുള്ള ചെറുവിവരണം.

III. സ്കൂളിലോ സമീപ പ്രദേശത്തോ മുൻകാലങ്ങളിൽ ഉണ്ടായ ദുരന്തങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണം.

ക്രമ നമ്പർ	അപകടം/ദുരന്തം	വർഷം	നാശനഷ്ടങ്ങൾ

IV. ദുരന്തവിവരപട്ടിക (ഏതൊക്കെ കാലങ്ങളിൽ എന്തൊക്കെ ദുരന്തങ്ങൾ സംഭവിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ട് എന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരം)

ദുരന്തം	ജനു	ഫെബ്	മാർച്ച്	ഏപ്രിൽ	മെയ്	ജൂൺ	ജൂലൈ	ഓഗസ്റ്റ്	സെപ്ത	ഒക്ടോ	നവം	ഡിസം
വെള്ള												
പ്പൊക്കം												
ചുഴലിക്കാറ്റ്												
വരൾച്ച												
കടൽക്കോലം												

V. പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ ആവശ്യമുള്ള കുട്ടികളുടെ വിവരങ്ങൾ (ഉദാ:ഭിന്നശേഷിക്കാർ)

VI.സ്കൂളിലെ കെട്ടിടങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണം, ദുരന്തങ്ങൾ നേരിടുവാൻ കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് സാധിക്കുമോ എന്നു വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്യുക.

VII. സ്കൂളിലെ മാനുഷിക- ഭൗതിക വിഭവങ്ങളുടെ വിവരണം.

VII. 1. കെട്ടിടങ്ങളുടെ വിവരം

കെട്ടിട നമ്പർ	കെട്ടിടത്തിന്റെ പേര്	മുറികളുടെ എണ്ണം	ക്ലസ്സ് മുറികളുടെ എണ്ണം	മേൽക്കൂര (ഓല/ഓട്/ടിൻ ഷീറ്റ്/വാർപ്പ്)	കെട്ടിടത്തിന്റെ പഴക്കം
1					
2					
3					

VII. 2. തുറസ്സായ സ്ഥലങ്ങളുടെ വിവരം

ക്രമനമ്പർ	വിവരണം	വിസ്തീർണ്ണം	സ്കൂളിന്റെ വിവിധ കെട്ടിടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ദൂരം
1			
2			

VII. 3. സ്കൂൾ ദുരന്തനിവാരണ സമിതി

ക്രമനമ്പർ	പേര്	ഉദ്യോഗം/പദവി	ഫോൺ നമ്പർ	
			ഓഫീസ്	വീട്/ മൊബൈൽ
1				
2				

VII. 4. മുന്നൊരുക്ക നടപടികളുടെ (പരിശീലനം/മോക്ക് ഡ്രിൽ) വിവരങ്ങൾ

ക്രമനമ്പർ	തരം (ഉദാ.ഭൂകമ്പ ഡ്രിൽ/ അദ്ധ്യാപക പരിശീനം	തീയതി	ചുമതല	പങ്കെടുത്തവരുടെ എണ്ണം
1				
2				

VIII. സ്കൂളിൽ പ്രവർത്തന സജ്ജമായ എത്ര അഗ്നിശമന ഉപകരണങ്ങൾ ഉണ്ട്?
(ഇല്ലെങ്കിൽ ഇല്ല എന്ന് എഴുതുക)

IX. സ്കൂളിലെ സൗകര്യങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന ഭൂപടം, വിഭവ രേഖാചിത്രം, സുരക്ഷിത സ്ഥാനങ്ങളുടെ രേഖാചിത്രം, ദുരന്തമുണ്ടായാൽ കുട്ടികളെയും മുതിർന്നവരെയും ഒഴിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള വഴികൾ രേഖപ്പെടുത്തിയ രേഖാചിത്രം എന്നിവ അനുബന്ധമായി ചേർക്കുക.

അനുബന്ധം (2)

സ്കൂൾ സുരക്ഷയെ സംബന്ധിച്ച് പുരീപ്പിക്കേണ്ട വാർഷിക പ്ലാൻ

1. സ്കൂളിന്റെ പേര് .....(LP/UP/HS/HSS)
2. പ്രിൻസിപ്പലിന്റെ / സ്കൂൾ മേധാവിയുടെ പേര് .....
3. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ എണ്ണം .....
4. അധ്യാപകരുടെ എണ്ണം .....
5. ഫോൺ നമ്പർ .....
6. ഇ-മെയിൽ .....
7. വിലാസം .....
8. ജില്ല .....
9. വിദ്യാഭ്യാസ ജില്ല .....

10. നിങ്ങളുടെ സ്കൂളിൽ ദുരന്ത നിവാരണ ആസൂത്രണ രേഖ/ സ്കൂൾ സുരക്ഷ ആസൂത്രണ രേഖ നിലവിലുണ്ടോ? ഉണ്ട് / ഇല്ല

10.1 ഇല്ലെങ്കിൽ, തയ്യാറാക്കുന്ന അവസാന തീയതി _____/_____/_____(തീയതി)

11. നിങ്ങളുടെ സ്കൂളിൽ ദുരന്ത നിവാരണ സമിതി/ സ്കൂൾ സുരക്ഷ സമിതി നിലവിലുണ്ടോ? ഉണ്ട് / ഇല്ല

11.1 ഇല്ലെങ്കിൽ രൂപീകരിക്കുന്ന തീയതി _____/_____/_____(തീയതി)

12. നിങ്ങളുടെ സ്കൂളിൽ സ്കൂൾ സുരക്ഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇതുവരെ ഏതൊക്കെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്?

(ഇവിടെ എഴുതാൻ സ്ഥലം തീകയാതാപക്ഷം പ്രത്യേകം പേജ് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്)

13. സ്കൂൾ സുരക്ഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു ഈ വർഷം നടത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പരിപാടികൾ/പരിശീലനങ്ങൾ ഏതൊക്കെ എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തുക. ഇതിൽ മോക്ക് ഡ്രില്ലും ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

ക്രമനമ്പർ	പരിപാടികൾ / പരിശീലനങ്ങൾ മോക്ക് ഡ്രിൽ	തീയതി

(ഇവിടെ എഴുതാൻ സ്ഥലം തീകയാതാപക്ഷം പ്രത്യേകം പേജ് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്)

14. അഗ്നിസുരക്ഷയ്ക്കായി സ്കൂളിൽ ആവശ്യത്തിന് അഗ്നിശമന ഉപകരണങ്ങൾ (Fire Extinguishers) സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഉണ്ട് / ഇല്ല

14.1 ഇല്ലെങ്കിൽ, എന്ന് സ്ഥാപിക്കും? _____/_____/_____(തീയതി)

15. പ്രഥമ ശുശ്രൂഷ കിറ്റ് സ്കൂളിൽ ലഭ്യമാണോ ഉണ്ട് / ഇല്ല

15.1 ഇല്ലെങ്കിൽ, എന്ന് സ്ഥാപിക്കും? _____/_____/_____(തീയതി)

16. നിലവിലെ അധ്യയനവർഷത്തിൽ (2018-2019) നിങ്ങളുടെ സ്കൂളിനു ബന്ധപ്പെട്ട അധികൃതരിൽനിന്ന് ഫിറ്റ്നസ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഉണ്ട് / ഇല്ല

16.1 ഇല്ലെങ്കിൽ, കാരണം വ്യക്തമാക്കുക. ....

17. മറ്റ് അഭിപ്രായങ്ങൾ/നിരീക്ഷണങ്ങൾ: .....

പുരീപ്പിച്ച പ്ലാനും വിദ്യാഭ്യാസ ഡെപ്യൂട്ടി ഡിറക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കുക. പകർപ്പ് ജില്ലാ ഭരണനിവാസണ അതോറിറ്റിയിലും അയയ്ക്കുക